

DE TAALEIS IN DE KINDEROPVANG

Aantoonbaarheidseisen taaleis IKK en taaleis VE

1. De Taaleis IKK

Een goed taalniveau van de pedagogisch medewerker is van groot belang voor de taalontwikkeling van kinderen. Daarmee kan een stimulerende en verrijkende taalomgeving voor kinderen worden gecreëerd. Kinderen leren een grote basiswoordenschat en zinsconstructies die helpen bij het stellen van vragen of het vertellen over hun eigen ervaringen. Zeker voor kinderen die thuis geen, weinig of zwak Nederlands horen en spreken, is het van groot belang dat het taalaanbod in de kinderopvang van een hoog niveau is.

Een van de maatregelen van de Wet IKK is dat pedagogisch medewerkers moeten beschikken over taalniveau 3F¹ voor *Mondelinge taalvaardigheid*. Dit bestaat uit de deelvaardigheden Spreken, Luisteren en Gesprekken voeren. Taalniveau B2² staat hieraan gelijk. De taaleis IKK gaat in per 1 januari 2025.

Aandachtspunten bij het taaltraject

Kinderorganisaties bereiden zich voor op de invoering van de taaleis IKK. Een positieve benadering van het taaltraject en goede communicatie zijn van belang. De verplichting om te toetsen en te scholen kan weerstand en stress opleveren. Een goede voorbereiding en duidelijke organisatie van het traject kunnen helpen om dit te voorkomen. Ook helderheid vooraf over de randvoorwaarden is van belang. Denk daarbij aan duidelijkheid over het aantal malen toetsen, de planning en het tijdsbestek en de faciliteiten voor scholing.

De Ondernemingsraad (OR) heeft een rol bij het vaststellen van de manier waarop de werkgever gaat organiseren hoe alle pedagogisch medewerkers aan de taaleis IKK (gaan) voldoen. Dit geldt deels ook voor de Personeelsvertegenwoordiging (PVT) of, als er geen PVT is, het personeel.

2. Aantoonbaarheidseisen Mondelinge taalvaardigheid op niveau 3F

Aantoonbaarheidseisen tot 1 januari 2025

De cao-partijen Kinderopvang hebben samen uitgewerkt met welke diploma's of certificaten iemand aantoonbaar voldoet aan de taaleis IKK. Op basis van de aantoonbaarheidseisen in de cao kunnen huidige medewerkers, vooruitlopend op de ingangsdatum van de taaleis, ervoor zorgen dat zij op 1 januari 2025 aan de taaleis voldoen. Tot 1 januari 2025 geldt dat je aan de taaleis IKK voldoet met een Nederlands havo-, vbo-, vwo-, mbo4-, hbo-, ad- of universitair diploma. Met een mbo3 diploma of een buitenlands diploma moet je een extra bewijsstuk overleggen om aan te tonen dat je de Mondelinge taalvaardigheid op niveau 3F of B2 beheerst.

Pedagogisch medewerkers die gekwalificeerd zijn via een mbo3 opleiding c.q. buitenlandse opleiding en niet beschikken over een van de hier boven genoemde diploma's, voldoen dus niet automatisch aan de taaleis. Deze medewerkers kunnen op de volgende manieren aantonen dat zij aan de taaleis IKK voldoen:

- het examen Nederlandse taal is in de mbo3 opleiding op niveau 3F afgelegd;
- het Keuzedeel 3F Nederlandse taal is behaald;

---

¹ Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen

² Europees Referentiekader voor Talen

- er is een ander schriftelijk bewijs (certificaat van een taaltoets, cijferlijst of andere bijlage bij het diploma) dat bewijst dat de Mondelinge taalvaardigheid op niveau 3F of B2 ligt;
- er is een certificaat/diploma behaald voor het Staatsexamen Nt2 Programma II; deze mogelijkheid is voor pedagogisch medewerkers die Nederlands niet als moedertaal hebben. Het certificaat/diploma is van 2001 of daarna.

Taalniveau 3F in initiële mbo-opleidingen voor pedagogisch medewerker

Mondelinge taalvaardigheid niveau 3F is vanaf 1 januari 2025 voor alle pedagogisch medewerkers een wettelijke eis. Daarom is dit als beroepseis opgenomen in het kwalificatiedossier van de mbo3- en mbo4-opleidingen die kwalificeren voor het beroep pedagogisch medewerker. Dat betekent dat afgestudeerde studenten die gestart zijn in of na studiejaar 2019-2020 (mbo3) respectievelijk 2021-2022 (mbo4) per 1 januari 2025 voldoen aan de taaleis IKK.

Omdat de taaleis IKK als beroepseis is opgenomen in het kwalificatiedossier van de mbo3- en mbo4-opleidingen (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker, is bepaald met welke cijfers de student slaagt voor Mondelinge taalvaardigheid Nederlands 3F. Daarbij is van belang dat de eisen aan de diploma-cijfers overeenkomen met de aantoonbaarheidseisen in de wet- en regelgeving. In een gezamenlijk overleg tussen brancheorganisaties, cao-partijen, MBO Raad, SZW en OCW zijn de vereisten om te kunnen slagen uitgewerkt. Als gevolg daarvan wijzigen de aantoonbaarheidseisen zoals die op dit moment in de cao Kinderopvang zijn opgenomen. Dat gebeurt per 1 januari 2025, de datum waarop de taaleis IKK van kracht wordt.

Aantoonbaarheidseisen vanaf 1 januari 2025

Vanaf 1 januari 2025 geldt als hoofdregel dat een medewerker aan de taaleis IKK voldoet als:

- voor de drie deelvaardigheden Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren gemiddeld een voldoende (5,5) is behaald, **én**
- voor elke deelvaardigheid afzonderlijk minimaal een 5,0 is behaald.

De medewerker kan op de volgende manieren aantonen dat hij/zij aan de taaleis voldoet³:

- Een diploma van een initiële opleiding voor pedagogisch medewerker mbo3 vanaf startjaar 2019-2020 (crebonr. 25603 en 25696) of mbo4 vanaf startjaar 2021-2022 (crebonr. 25697). Op dit diploma staat vermeld dat de student voldoet aan de taaleis IKK;
- Een eerder diploma van een initiële opleiding voor pedagogisch medewerker mbo3 of mbo4 waarbij Nederlandse taal generiek examenonderdeel is en op niveau 3F is afgelegd. Dit is vanaf uitstroomjaar 2014-2015 het geval. Voorwaarde hierbij is dat de cijfers voor de drie afzonderlijke deelvaardigheden inzichtelijk zijn en voldoen aan bovengenoemde eisen. Als dat niet met het diploma en de cijferlijst aangetoond kan worden, is een aanvullend bewijsstuk nodig;
- Een diploma van een initiële opleiding mbo3 waarbij het Keuzedeel 3F Nederlandse taal is behaald én uit de cijfers blijkt dat gemiddeld minimaal een 5,5 is behaald en voor elke hier boven genoemde deelvaardigheid minimaal een 5,0. Als dat niet aangetoond kan worden, is een aanvullend bewijsstuk nodig;

³ Op moment van publicatie van deze notitie is nog niet bepaald of een vwo diploma (al dan niet met minimaal een voldoende voor Nederlands op de eindlijst) na 1 januari 2025 volstaat om aan te tonen dat aan de Taaleis IKK wordt voldaan.

- Een certificaat van beroepsgerichte taaltoetsen voor Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren. Op dit certificaat staat vermeld dat gemiddeld een voldoende is behaald en voor elke deelvaardigheid minimaal een 5,0 of, in geval niet met cijfers is gewerkt, dat alle drie de deelvaardigheden worden beheerst op niveau 3F c.q. B2;
- Een certificaat/diploma Staatsexamen Nt2 Programma II (vanaf 2001); deze mogelijkheid is voor pedagogisch medewerkers die Nederlands niet als moedertaal hebben. Op dit certificaat worden geen cijfers vermeld;
- Een diploma ad, (post-)hbo en wo. Nederlands is op deze opleidingen geen examenvak, er worden op het diploma geen cijfers voor taalvaardigheid vermeld.

Een eenmaal verworven bewijs van beheersing niveau 3F blijft van kracht. Er hoeft dus niet na verloop van tijd opnieuw aangetoond te worden dat een medewerker (nog steeds) taalniveau 3F beheerst.

N.B. Vanaf uitstroomjaar 2014-2015 is Nederlands 3F in elke mbo4 opleiding een generiek examenonderdeel. Dat betekent dat het cijfer voor het Centraal examen, waarin o.a. de deelvaardigheid Luisteren wordt getoetst, kan dienen als bewijs dat de deelvaardigheid Luisteren op niveau 3F wordt beheerst. In combinatie met de cijfers voor de instellingsexamens Spreken en Gesprekken voeren, kan hiermee worden aangetoond dat wordt voldaan aan de taaleis IKK.

Beroepskrachten-in-opleiding

De taaleis geldt vanaf 1 januari 2025 voor beroepskrachten. Pedagogisch medewerkers (en stagiairs) die hun opleiding nog niet hebben afgerond, hoeven dus nog niet aan de taaleis IKK te voldoen. Op het moment dat zij hun opleiding afronden, moeten zij er uiteraard wel aan voldoen.

3. Overgangsregeling

De aantoonbaarheidseisen vanaf 1 januari 2025 gaan uit van een gemiddeld cijfer voor de drie deelvaardigheden (Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren). Dat betekent dat voor één of twee deelvaardigheden een 5,0 behaald kan worden, als dat gecompenseerd wordt door de andere deelvaardigheden/deelvaardigheid. Dat is de meest gunstige uitwerking van de wettelijke eis, die eenduidig, werkbaar en begrijpelijk is een aansluit bij de nieuwe diploma-eisen in initiële mbo3- en mbo4-opleidingen voor pedagogisch medewerker. Per 1 januari 2025 valt daarentegen een aantal diploma's af, die tot 1 januari 2025 volgens de aantoonbaarheidseisen in de cao kinderopvang nog wel als bewijs dienen (havo, vhbo en mbo4 van vóór uitstroomjaar 2014-2015. Of ook het vwo-diploma als bewijs vervalt is op dit moment nog niet duidelijk.

Voor medewerkers die vóór 1 januari 2025 in dienst zijn en op basis van de huidige aantoonbaarheidseisen in de cao Kinderopvang voldoen aan de taaleis IKK, komt een overgangsregeling. Dat betekent dat een pedagogisch medewerker die vóór 1 januari 2025 werkzaam is bij een kinderopvangorganisatie en die op basis van de tot 1 januari 2025 vigerende cao voldoet aan de taaleis IKK, ook na 1 januari 2025 voldoet aan de taaleis IKK. Dit blijft ook gelden bij een wisseling van werkgever.

Voor deze medewerkers blijven dus ook ná 1 januari 2025 de aantoonbaarheidseisen gelden zoals beschreven in paragraaf 2 onder het kopje *Aantoonbaarheidseisen tot 1 januari 2025*.

4. Taaleis Voorschoolse educatie

Om te kunnen werken op een groep met voorschoolse educatie (VE-groep) moet ook aan taalniveau 3F / B2 worden voldaan (taaleis VE). Niet alleen voor *Mondelinge taalvaardigheid*, maar ook voor *Lezen*. De taaleis VE voor medewerkers op een VE-groep is geleidelijk ingevoerd en geldt per 1 augustus 2019 voor alle pedagogisch medewerkers in de VE.

De taaleis VE is onderdeel van de kwaliteitseisen VE, die zijn vastgelegd in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit VE. Voor de Mondelinge taalvaardigheid van de taaleis VE gelden momenteel andere aantoonbaarheidseisen dan de aantoonbaarheidseisen die in de cao voor de taaleis IKK zijn opgenomen.⁴

OCW heeft in het najaar van 2022 bepaald dat ook bij de taaleis VE een *gemiddelde* van een 5,5 voor de vier deelvaardigheden Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren en Lezen de norm is, met een bodem van minimaal een 5,0 voor de afzonderlijke deelvaardigheden. Er hoeft dus niet meer op alle deelvaardigheden een voldoende behaald te zijn.

Er zijn op dit moment vijf mogelijkheden om vast te stellen of iemand aan de taaleis VE voldoet:

1. Een gemiddelde van een 5,5 of hoger⁵ voor de vier deelvaardigheden op niveau 3F, waarbij een bodem van minimaal een 5,0 geldt voor de afzonderlijke deelvaardigheden;
2. Een 5,5 of hoger voor het Centraal examen (CE) én een 5,5 of hoger voor het Instellingsexamen (IE). Daarbij geldt de voorwaarde dat de examens op niveau 3F zijn afgelegd;
3. Een 5,5 of hoger voor Keuzedeel 3F, waarbij de cijfers voor de deelvaardigheden niet nader gespecificeerd zijn;
4. Een 5,5 of hoger op de eindlijst van je havo-, vhbo- of vwo-diploma;
5. Een diploma ad, (post-)hbo of wo.

N.B. Optie 3 vervalt per 1 januari 2025. Vanaf dan gelden ook voor het Keuzedeel de voorwaarden van gemiddeld minimaal een 5,5 met een bodem van een 5,0 voor elke deelvaardigheid. Ook de opties havo- of vhbo-diploma vervallen per 1 januari 2025. Of ook het vwo-diploma als bewijs vervalt is op dit moment nog niet duidelijk. Er komt een overgangsregeling voor medewerkers die op basis van de huidige aantoonbaarheidseisen aan de taaleis VE voldoen; zij blijven voldoen.

Daarmee worden de aantoonbaarheidseisen van de taaleis VE en de taaleis IKK zo veel als mogelijk geharmoniseerd, met het verschil dat de taaleis VE ook het onderdeel Lezen bevat en de taaleis IKK niet.

In de bijlage bij deze notitie vind je alle aantoonbaarheidseisen voor de taaleis IKK en de taaleis VE overzichtelijk op een rij.

---

⁴ Zo geldt voor de taaleis VE dat een havo-, vhbo- of vwo-diploma Nederlands met een voldoende of hoger moet zijn afgerond, terwijl voor de taaleis IKK in de huidige cao een havo-, vhbo- of vwo-diploma volstaat, ongeacht het cijfer voor Nederlands. Daarnaast geldt voor de taaleis VE dat bij een mbo4-diploma specifiek met de cijfers voor Nederlands aangetoond moet worden dat iemand voldoet aan niveau 3F, terwijl voor de taaleis IKK in de huidige cao geldt dat alle mbo4-diploma's voldoen.

⁵ Dit is aantoonbaar met een diploma of Keuzedeel 3F waarop de cijfers zijn gespecificeerd. Daarbij geldt **óf** een gemiddelde en bodem voor drie onderdelen: CE (Lezen + Luisteren), IE Spreken, IE Gesprekken voeren; **óf** een gemiddelde en bodem voor vier onderdelen: IE Lezen, IE Luisteren, IE Spreken, IE Gesprekken voeren.

BIJLAGE

Dit overzicht is gebaseerd op de stand van zaken in januari 2023. Bij een eventuele wijziging van de aantoonbaarheidseisen wordt deze notitie aangepast. Check de actualiteit als je deze notitie en bijlage raadpleegt.

Met welke diploma's voldoe je aan de Taaleis?

Als het antwoord nee is, is er een ander bewijsstuk nodig om aan te tonen dat aan de taaleis wordt voldaan.

Nederlandstalig diploma ⁶		Taaleis IKK tot 1-1-2025	Taaleis IKK vanaf 1-1-2025	Taaleis VE
1	PM niveau 3 tot instroomjaar 2019-2020	nee, tenzij - het examen Nederlandse taal op niveau 3F is afgelegd óf - het keuzedeel 3F Nederlandse taal is behaald	nee, tenzij - het examen Nederlandse taal op niveau 3F is afgelegd, óf - het keuzedeel 3F Nederlandse taal is behaald <u>Bij beide opties zijn de voorwaarden:</u> a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken</i> , <i>Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> is gemiddeld een 5,5 of hoger behaald én b. voor elke deelvaardigheid geldt een bodem van minimaal een 5,0	nee, tenzij - het examen Nederlandse taal op niveau 3F is afgelegd, <u>Daarbij zijn de voorwaarden:</u> a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken</i> , <i>Gesprekken voeren</i> , <i>Luisteren</i> en <i>Lezen</i> is gemiddeld een 5,5 of hoger behaald én b. voor elke deelvaardigheid geldt een bodem van minimaal een 5,0 óf voor het Centraal examen is een 5,5 of hoger behaald én voor het Instellingsexamen is een 5,5 of hoger behaald ⁷
				nee, tenzij - het keuzedeel 3F Nederlandse taal met een voldoende is afgerond N.B. Vanaf 1-1-2025 gelden daarbij <u>de voorwaarden</u> zoals hierboven beschreven

⁶ Dit kan ook een diploma zijn van een Nederlandstalige opleiding die gevolgd is in Suriname, Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Sint Eustatius, Saba en Vlaanderen.

⁷ In het Centraal examen Nederlands worden *Luisteren en Lezen* getoetst, door middel van Instellingsexamen(s) worden *Spreken en Gesprekken voeren* getoetst.

Nederlandstalig diploma ⁶		Taaleis IKK tot 1-1-2025	Taaleis IKK vanaf 1-1-2025	Taaleis VE
2	<p>PM niveau 3 vanaf instroomjaar 2019-2020</p> <p>crebonummer 25603 crebonummer 25696</p> <p><i>De taaleis Mondelinge vaardigheid 3F is als beroepseis opgenomen in het kwalificatiedossier</i></p>	<p>ja</p> <p>Het diploma wordt uitsluitend afgegeven indien:</p> <p>a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald</p> <p>én</p> <p>b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0</p>	<p>ja</p> <p>Het diploma wordt uitsluitend afgegeven indien:</p> <p>a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald</p> <p>én</p> <p>b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0</p>	<p>nee, tenzij</p> <p>- ook een examen <i>Lezen</i> op niveau 3F is afgelegd</p> <p><u>Daarbij is de voorwaarde:</u></p> <p>a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> is gemiddeld een 5,5 of hoger behaald</p> <p>én</p> <p>b. voor elke deelvaardigheid geldt een bodem van minimaal een 5,0</p> <p>óf</p> <p>voor het Centraal examen is een 5,5 of hoger behaald én voor het Instellingsexamen is een 5,5 of hoger behaald</p> <hr/> <p>nee, tenzij</p> <p>- het keuzedeel 3F Nederlandse taal met een voldoende is afgerond</p> <p>N.B. Vanaf 1-1-2025 gelden daarbij <u>de voorwaarden</u> zoals hierboven beschreven</p>
3a	<p>GPM niveau 4 tot en met uitstroomjaar 2013-2014</p> <p>Crebonummer 92632</p> <p><i>Nederlands 3F is geen generiek examenonderdeel</i></p>	<p>ja</p>	<p>nee, tenzij op het diploma/cijferlijst vermeld staat dat <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> beheerst worden op niveau 3F/B2</p> <p>óf</p> <p>a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> op niveau 3F/B2 gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald</p> <p>én</p> <p>b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0</p>	<p>nee, tenzij op het diploma/cijferlijst vermeld staat dat <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> beheerst worden op niveau 3F/B2</p> <p>óf</p> <p>a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> op niveau 3F/B2 gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald</p> <p>én</p> <p>b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0</p>

Nederlandstalig diploma ⁶		Taaleis IKK tot 1-1-2025	Taaleis IKK vanaf 1-1-2025	Taaleis VE
3b	GPM niveau 4 vanaf uitstroomjaar 2014-2015 Crebonummer 92632 <i>Nederlands 3F is generiek examenonderdeel</i>	ja	ja, op voorwaarde dat a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0	ja, op voorwaarde dat a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0 óf dat voor het Centraal examen minimaal een 5,5 is behaald én voor het Instellingsexamen minimaal een 5,5 is behaald
4	GPM niveau 4 tot instroomjaar 2021- 2022 Crebonummer 25484 <i>Nederlands 3F is generiek examenonderdeel</i>	ja	ja, op voorwaarde dat a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0	ja, op voorwaarde dat a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0 óf dat voor het Centraal examen minimaal een 5,5 is behaald én voor het Instellingsexamen minimaal een 5,5 is behaald
5	GPM niveau 4 vanaf instroomjaar 2021- 2022 Crebonummer 25697 <i>Nederlands 3F is generiek examenonderdeel én Mondelinge taalvaardigheid 3F is als beroepseis in het</i>	ja Het diploma wordt uitsluitend afgegeven indien: a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0	ja Het diploma wordt uitsluitend afgegeven indien: a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0	ja, op voorwaarde dat a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0 óf

Nederlandstalig diploma ⁶		Taaleis IKK tot 1-1-2025	Taaleis IKK vanaf 1-1-2025	Taaleis VE
	<i>kwalificatiedossier opgenomen</i>			dat voor het Centraal examen minimaal een 5,5 is behaald én voor het Instellingsexamen minimaal een 5,5 is behaald
6	Andere mbo4 opleiding waarin Nederlands 3F geen generiek examenonderdeel is	ja	nee	nee
7	Andere mbo4 opleiding waarin Nederlands 3F wel generiek examenonderdeel is <i>vanaf uitstroomjaar 2014-2015</i>	ja	ja, op voorwaarde dat a. voor de drie deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0	ja, op voorwaarde dat a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald, én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0 óf dat voor het Centraal examen minimaal een 5,5 is behaald én voor het Instellingsexamen minimaal een 5,5 is behaald
8	havo, vhbo, vwo	ja	nee ⁸ N.B. Of het vwo-diploma als bewijs vervalt is op dit moment nog niet duidelijk.	ja, op voorwaarde dat Nederlands met een 5,5 of hoger is afgerond N.B. Vanaf <u>1 januari 2025</u> is het niet meer mogelijk met een havo-of vhbo-diploma aan te tonen dat aan de taaleis wordt voldaan. ⁹ Of het vwo-diploma als bewijs vervalt is op dit moment nog niet duidelijk.
9	ad, (post-)hbo, wo	ja	ja	ja
10	Certificaat taaltoets(en) 3F of B2	ja, op voorwaarde dat de drie deelvaardigheden zijn behaald	ja, op voorwaarde dat de drie deelvaardigheden zijn behaald óf	ja, op voorwaarde dat de vier deelvaardigheden zijn behaald óf

⁸ Een havo- of vhbo-*diploma* geldt wel als bewijs als een schoolverklaring aan het diploma is toegevoegd met de cijfers voor Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren, waarbij aan de voorwaarden van 'gemiddeld minimaal een 5,5 en een 5 als bodem voor de afzonderlijke deelvaardigheden' is voldaan.

⁹ Een havo-of vhbo-diploma geldt wel als bewijs als een schoolverklaring aan het diploma is toegevoegd met de cijfers voor Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren en Lezen, waarbij aan de voorwaarden van 'gemiddeld minimaal een 5,5 en een 5,0 als bodem voor de afzonderlijke deelvaardigheden' is voldaan.

Nederlandstalig diploma ⁶		Taaleis IKK tot 1-1-2025	Taaleis IKK vanaf 1-1-2025	Taaleis VE
			<i>(indien cijfers vermeld worden)</i> a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren</i> en <i>Luisteren</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald, én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0	<i>(indien cijfers vermeld worden)</i> a. voor de deelvaardigheden <i>Spreken, Gesprekken voeren, Luisteren</i> en <i>Lezen</i> gemiddeld een 5,5 of hoger is behaald, én b. voor elke deelvaardigheid een bodem geldt van minimaal een 5,0
11	Diploma/certificaat Staatsexamen Nt2 Programma II	ja, op voorwaarde dat dit is afgegeven vanaf 1-1-2001	ja, op voorwaarde dat dit is afgegeven vanaf 1-1-2001	ja, op voorwaarde dat dit is afgegeven vanaf 1-1-2001
12	Buitenlands diploma	nee	nee	nee

Colofon

Januari 2023

Deze notitie en de bijlage zijn met de grootst mogelijke zorgvuldigheid geschreven door Brancheorganisatie Kinderopvang. De inhoud is afgestemd met de deelnemers aan het overleg Taaleis, zijnde vertegenwoordigers van de ministeries van SZW en OCW, de MBO Raad, BMK, CNV, FNV en het OAK. De informatie in deze notitie is gebaseerd op de stand van zaken in januari 2023.

Aan deze notitie kunnen geen rechten worden ontleend.

De informatie in deze notitie mag onder bronvermelding worden overgedragen, openbaar gemaakt, bewerkt of verspreid.